

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

VALITUKSEN TÄYDENNYS

Asia Valitus Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä 21.4.2026 Nro 176/2026

Valituksenalainen päätös

Lupa- ja valvontaviraston päätös 21.4.2026 Nro 176/2026 (LVV-U/18678/2026) Peurasaaren jätevedenpuhdistamon ympäristölupaa sekä päätösten nro 99/06/1 ja 15/2021 muuttamista koskevassa asiassa.

Muutoksenhakija ja prosessiosoite

Oulun Energia Kenve Oy (Y-tunnus: 1571467-1, jatkossa: ”Hakija”)

Kalkkinokantie 5

94720 Kemi

Yhteyshenkilö:

Vesihuoltojohtaja Mikko Heinineva

puh. 0400 226 732

mikko.heinineva@oulunenergia.fi

Valitusaika ja valitusoikeus

Lupa- ja valvontavirasto on 21.4.2026 päivätyllä päätöksellä myöntänyt ympäristöluvan Peurasaaren uuden jätevedenpuhdistamon toiminnalle ja muuttanut ympäristölupaa nro 99/06/1 ja päätöstä nro 15/2021. Valitusosoituksen mukainen valitusaika päättyy 28.5.2026.

Ympäristölupapäätöksen valitus, jota tämä täydennys koskee, on jätetty Vaasan hallinto-oikeudelle 28.5.2026.

VALITUKSESSA ESITETYT VAATIMUKSET

Hakija vaatii, että valituksenalaista päätöstä muutetaan seuraavalla tavalla:

- 1) Nykyisen puhdistamon (pätös nro 15/2021) käytölle varattua määrääikää sekä lupamääräyksen nro 1 määrääikää on pidennettävä siten, että uusi puhdistamo tulee ottaa käyttöön ja vanhan puhdistamon toiminta lopettaa 4 vuoden kuluessa ympäristöluvan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien
- 2) Lupamääräyksen nro 1 laitosmainen typenpoistovelvoite on poistettava
- 3) Lupamääräyksen nro 6 vaatimukset kokonaistypen jäännöspitoisuudesta ja poistotehosta poistetaan tai kumotaan kokonaan
- 4) Kokonaistypen poistovelvoitteen sijaan lupamääräyksen nro 6 vaatimus kokonaisfosforin pitoisuuden jäännösarvoksi on muutettava 0,2 mg/l

- 5) Lupamääräys nro 21 on muutettava niin, että laitoksen melu mitataan kerran ja sen jälkeen vain toiminnan muuttuessa.

1. VAATIMUSTEN TÄYDENNYKSET

1.1 Uuden puhdistamon käyttöönoton määräajan muuttaminen

Hakijalla ei ole täydennettävää kyseiseen vaatimukseen.

1.2 Kokonaistypenpoiston velvoitteen kumoaminen

LVV:n perusteluissa kokonaistypenpoiston velvoitteelle on virheellisesti painotettu erityisesti ammoniumtypen vaikutusta mm. levien kasvuun teoreettisella tasolla, jossa ei ole huomioitu ko. merialueen veden ravinnesuhteita. Perusteluissa ei ole huomioitu hakijan jo hakemuksessa esittämää Ajos sisä-vesimuodostuman fosforirajoitteisuutta, joka on kiistaton tosiasia. Tämän seurauksena lupapäätöksessä esitetty tulkinta kokonaistypen ja ammoniumtypen merkityksestä vesistön tilan kannalta on virheellinen.

Perämeri on todettu voimakkaasti fosforirajoitteiseksi Itämeri.fi -sivustolla. Samoin Ajos sisä-vesimuodostuma ja purkuvesistö on selvästi fosforirajoitteinen. Minimiravinne määrittää kasvien ja levien kasvua. Kun minimiravinne loppuu, pysähtyy näiden kasvu, vaikka muita ravinteita olisi reilusti. Tästä syystä typen tai ammoniumtypen pitoisuudella ei ole vaikutuksia Perämeren rehevöitymiseen tai leväkukintoihin eikä ekologisen luokituksen biologisiin tekijöihin kuuluvaan kasviplanktoniin (klorofyllipitoisuus). Purkuputkea lähimmällä tarkkailupisteellä ammoniumtyppeä on keskimäärin 8 % vesistön kokonaistypen määrästä eli sen määrä on hyvin vähäinen. Jos tarkastellaan ammoniumtyppi- ja klorofyllipitoisuutta ajallisesti, huomataan, että vesistön ammoniumtyppipitoisuudet ovat olleet usein korkeimmillaan keväällä, kun taas klorofyllipitoisuuden kasvu ajoittuu loppukesään. Nykyinen puhdistamo on nitrifoinut tehokkaasti erityisesti loppukesällä – syksyllä kasvukauden loppuun asti ja vähentänyt vesistöön johdettavaa ammoniumtyppikuormaa merkittävästi (nitrifikaatioasteet ovat olleet vuosien 2023-2025 aikana keskimäärin seuraavat: elokuu 85 %, syyskuu 99 %, lokakuu 99 %, marraskuu 79 %). Klorofyllipitoisuus ei näyttäisi olevan ammoniumtypen pitoisuudesta riippuvainen, vaan korkeat arvot kuvastavat yleistä Perämeren rehevöitymistä ja fosforin ravinnerajoitteisuutta. Tarkkailutulosten mukaan ammoniumtyppi ei ole myöskään aiheuttanut happikatoja eikä edelleen fosforin vapautumista sedimentistä.

Puhdistamolta lähtevän veden kokonaistypikuormitus on vähentynyt viimeisten 10 vuoden aikana selvästi, mikä näkyy vastaanottavan vesistön veden laadussa. Verrattaessa vesienhoidon kolmannen kauden ekologisen luokituksen kokonaistypipitoisuutta (376,7 µg/l, välttävä) alustavaan neljännen kauden luokitukseen (337 µg/l, hyvä tila), on ekologisen luokituksen fysikaaliskemiallisten osatekijöiden kokonaistypen tila parantunut. Jäteveden puhdistamolta vesistöön johdettava typpikuorma ei tule kasvamaan, vaikka typenpoistovelvoitetta ei ole, joten voidaan todeta ettei typen alustava luokitus heikkene vaikka typpeä ei poisteta tehostetusti. Hakemuksessa esitetyn vesistömallinnuksen perusteella Peurasaaren jätevedenpuhdistamon käsiteltyjen jätevesien johtaminen nykyiselle purkupaikalle ei muuta Ajos sisä-vesimuodostuman

kolmannen eikä alustavan neljännen kauden fysikaalis-kemiallisen tilan luokkaa, eikä vesistön tila muuttuisi myöskään typenpoistoa tehostamalla.

On tärkeää huomata, että Peurasaaren jätevedenpuhdistamon pistekuormitus on hyvin marginaalista verrattuna hajakuormitukseen. Pelkästään Kemijoki tuo typpeä Perämereen 26 950 kg/vrk. Peurasaaren jätevedenpuhdistamo kuormitus (173 kg/vrk on) vastaa vain noin 0,6 % osuutta Kemijoen typpikuormituksesta. Typen tehostetulla poistolla ei voida parantaa Ajos sisä-vesimuodostuman tilaa. Lapin ELY-keskus toteaa lausunnossaan: ”Vesienhoidon näkökulmasta Peurasaaren jätevedenpuhdistamon käsiteltyjen jätevesien johtaminen vaihtoehtoiseen purkupaikkaan ei yksinään riittäisi Ajos sisä-vesimuodostuman fysikaalis-kemiallisen tilan (ravinteet) parantamiseen hyvään tilaan”. Hakija yhtyy Lapin ELY-keskuksen lausuntoon ja toteaa, että jos koko kuormituksen poistokaan ei riitä, niin ei myöskään sen vähentämisellä voida saada aikaan merkittävää tilan parantumista. Kuten aiemmin on todettu, alustavan neljännen vesienhoitokauden luokituksessa kokonaistyyppi on parantunut ja noussut luokkaan hyvä, ollen kuitenkin hyvin lähellä tyydyttävää. Peurasaaren jätevedenpuhdistamon kuormitus näkyy jo nykyisellään vedenlaadussa, ja on mahdollistanut tilan parantumisen ilman typenpoistovelvoitetta. Tuleva toiminta ei tule heikentämään uutta neljännen kauden luokitusta.

Huomioimalla ympäristölupahakemuksessa, ympäristölupapäätöksen valituksessa ja edellä mainitut tekijät hakija katsoo, että vaatimus kokonaistypenpoistolle ei ole perusteltu ja se tulee poistaa.

1.3 Kokonaisfosforipitoisuuden raja-arvon muuttaminen

Hakija esittää typenpoistolle vaihtoehtoisena toiminnan tehostustoimenpiteenä kokonaisfosforipitoisuuden raja-arvon tiukentamista tasosta 0,3 mg/l tasoon 0,2 mg/l. Fosforin poiston tehostaminen on tehokas ja kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa oleva jätevedenkäsittelyn tehostustoimenpide, jolla voidaan parantaa fosforirajoitteisen Perämeren tilaa.

Neljännen kauden luokitteluun on annettu uudet luokkarajat, jossa ei ole Perämeren sisemmät-rannikkovedet -tyypille tullut muutoksia mihinkään osatekijän luokkarajaan. Vesistön ekologisen luokituksen kokonaisfosfori (16,8 µg/l) viittaa alustavassa luokituksessa tyydyttävään tilaan, mutta on melko lähellä hyvän tilan rajaa (13 µg/l). Fosforipitoisuuden raja-arvoa tiukentamalla on mahdollista päästä lähemmäs hyvää tilaa. Myös klorofyllipitoisuus alenee, kun fosforirajoitteisessa vesistössä fosforin määrä vähenee, koska erityisesti puhdistetuissa jätevesissä noin puolet fosforista on liukoissa eli leville suoraan käyttökelpoisessa muodossa.

1.4 Lupamääräyksen nro 21 muuttaminen

Hakijalla ei ole täydennettävää kyseiseen vaatimukseen.